

ΦΟΙΒΟΣ

ΕΠΙΜΗΝΙΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΠΕΡΙ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΑΣ,
ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΧΕΙΡΟΥ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΝ ΕΛΛΕΙΨΕΙ ΙΑΤΡΟΥ
ΥΠΟ
ΙΩΑΝΝΟΥ Π. ΠΥΡΡΑ

Ἑτησία συνδρομὴ φράγκα 3. Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 3,50 Προπληρωτέας

ΕΤΟΣ Θ'. — Ἐρ' Ἀθήραις τῇ 1 Ἰουρίου 1887. — Ἀριθ. 7.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Λαμβάνουσα δηλητηρίασις ἀρσενικοῦ. Περὶ γένεως. Ἀπορροπούμεναι ὕλαι παρὰ τοῦ δέρματος. Χρόνια καταρροή. Σθένος. Λειτουργία γαστροεντερικοῦ σωλ. Ἀντιπυρίνη. Παχύμυρον προσώπου Μεμονωμένος καὶ κοινωνικὸς ἄνθρωπος. Ρητόν. Μακροβιότης. Γίγας. Φεγγίτης λίθος. Σχιστόλιθος. Κεφαλή. Ἀνθρακικὸν ὄξύ ἀνθέων. Μελάνη. Πλύσις Φλανέλλας.

Α'. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗ

Περὶ λαμβανούσης δηλητηριάσεως διὰ τοῦ ἀρσενικοῦ

Ὁ συρμός τοῦ γυναικείου καλλωπισμοῦ ἔφερε σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν χρῆσιν ἐπὶ τῶν γυναικείων πέλων νεκρῶν πτηνῶν, τὰ ὅποια ἡ τέχνη ταριχεύει διὰ τῆς ἀφθόνου χρήσεως ἀρσενικοῦ, ὅπερ εἶνε οὐ μόνον τὸ μᾶλλον ἀντισηπτικόν, ἀλλὰ καὶ τὸ μᾶλλον δηλητηριον. Οὕτω ταριχευμένα ἐπικολλῶνται ἐπὶ τῶν πέλων πρὸς καλλωπισμόν.

Ἐκ τῆς τοιαύτης χρήσεως τῶν τοιούτων πτηνῶν ἐπέρχεται ὡς ἀντάλλαγμα βλάβη εἰς τὴν φέρουσαν Κυρίαν τὸν τοιοῦτον πῖλον. Τὸ ἀρσενικὸν λαμβανόντως ὁσημέραι ἐξατμίζεται καὶ γεμίζει τὸν περίξ ἀέρα ἐξ ἀτμοῦ ἀρσενικοῦ. Τὸν ἀέρα τοῦτον, ἔχοντα πλῆθος μορίων ἀρσενικοῦ, εἰσπνέει ἡ Κυρία, καὶ μετ' αὐτοῦ ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν καὶ τὸ δέρμα αὐτῆς. Ἐκ τούτων δύο ἀποτελέσματα κατὰ τῆς υγιείας ἐπέρχονται. Ἐκ τῆς εἰσπνοῆς τοῦ ἀέρος τοῦ ἔχοντος μόρια ἀρσενικοῦ εἰσέρχεται εἰς τὸν διοργανισμόν καθ' ἑκάστην τὸ δηλητηριον τοῦτο καὶ κατ' ὀλίγον δηλητηριάζεται ὁ διοργανισμός καὶ οὕτω ἐπισυμβαίνουνσι διαταράξεις κατὰ τῆς υγιείας. Ἡ ζωτικὴ δύναμις ἐκασθενεῖ καὶ πᾶσα νόσος λαμβάνει βαρὺν χαρακτήρα, καὶ διὰ τοῦ χρόνου καὶ βραχυτύτης τοῦ βίου γίγνεται.

Ἐκ δὲ τῆς ἐπαφῆς ἐπὶ τοῦ δέρματος τοῦ ἀρσενικοῦ χυμοῦ ἀέρος ἐπιγίγνονται ἐρεθισμοὶ τοῦ δέρματος, κνισμοί, ἐρυθρήματα καὶ φλύκταιναι. Κυρίαι, ἐνδυσθεῖσαι φόρεμα ἐκ γάζης ἢ ταρλατὴν ὠραίου πρασίνου χρώματος, ὑπέστησαν κνισμοὺς, ναυτίας καὶ διαταρακτικὰ ἐξανθήματα· τ' αὐτὰ καὶ αἱ ράπτουσαι τὰ τοιαῦτα ἐνδύματα ὑπέστησαν. Ἄλλαι Κυρίαι, φέρουσαι ἄνθη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς χρώματος πρασίνου, τ' αὐτὰ ὑπέφερον. Ἐννοεῖται ὅτι ταῦτα δὲν συμβαίνουσι πάντοτε εἰς ὅλας· διότι τὸ ἀποτέλεσμα ἐξαρτᾶται ἐκ πολλῶν περιπτώσεων. Προέρχονται τὰ ῥηθέντα δηλητηριώδη ἀποτελέσματα· διότι ἡ βαφή ἀποτελεῖται ἐξ ἀρσενικοῦ χαλκοῦ, ὅστις εἶνε σφόδρα δηλητηριώδης. Ὁ πράσινος χάρτης, δὲ οὐ ἐπιστρώνωνται οἱ τοῖχοι τῶν θαλάμων οἰκιῶν χρωματίζεται διὰ ἀρσενικοῦ χαλκοῦ. Παρατηρήθη ὅτι οἱ διαμένοντες ἐν τοιούτῳ θαλάμῳ ὑφίστανται τὰ ῥηθέντα ἀποτελέσματα καὶ ἐτι βαρύτερα· διότι γίνεται ἀενάως ἐκπομπὴ μορίων ἀρσενικοῦ ἐκ τῆς βαφῆς τοῦ χάρτου, ἐξ ὧν κορέννυνται ὁ τοῦ θαλάμου ἀήρ, ὃν εἰσπνεύουσι. Χυμικός τις ἀνέλυσε τὸν ἀέρα θαλάμου ἐπιστρωμένου διὰ τοιούτου χάρτου πρὸ 30 ἐτῶν καὶ εὗρεν ἐπεριέχοντα ἔχνη ἀρσενικοῦ χυμοῦ ὑδρογόνου.

Ποσάκις δὲν ἐδηληριάσθησαν παιδία φαγόντα ζαχαράτα βεβαμμένα διὰ χρώματος ἐξ ἀρσενικοῦ; αὐτόπται πολλάκις ἐγενόμεθα μάρτυρες τοιούτων ἀποτελεσμάτων· τ' αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς ἀθίρματα (παιγνίδια) παιδίων, βεβαμμένα διὰ χρώματος ἀρσενικοῦ, τὰ ὅποια φαύοντα τὰ παιδία καὶ θέτοντα εἰς τὸ στόμα δηλητηριάζονται, ὑφιστάμενα αἴφνης διαταρακτικὰ ἀποτελέσματα.

Καὶ χάρτης βεβρεγμένος διὰ διαλύσεως ἀρσενικοῦ καὶ ψαυόμενος, καὶ τοῦ δακτύλου συνεχῶς φερομένου εἰς τὸ στόμα, δηλητηριάζει.

Ἐὰν χρωματισθῇ δακτύλος διὰ διαλύσεως ἀρσενικοῦ χαλκοῦ καὶ εἴτα ψύσῃ τὸ πρόσωπον ἢ ἄλλο λεπτὸν μέρος τοῦ σώματος, παράγεται ἐρύθημα, καὶ φλέκταινα, ἅπερ ὁμοιάζουσι μὲν στυλιδικά ἐξανθήματα. Σὺν τούτοις ἐπισυμβαίνουν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον κεφαλαλγία, ἀνορεξία, ναυτία, γαστραλγία, διάρροια κλ.

Κατόπιν τῶν ῥηθέντων περὶ τῆς δηλητηριώδους ἐνεργείας τοῦ ἀρσενικοῦ, δῆλον γίνεται ὅτι ἡ νῦν κατὰ συρμὸν ἐπικρατοῦσα χρῆσις τοῦ ἀρσενικοῦ ὡς ἱατρικὸν εἶνε οὐ μόνον ἐπισηφελὴς πρὸς τὴν θεραπευτικὴν, ἀλλὰ καὶ ὀλεθρία· διότι κατ' ὀλίγον καὶ λανθανόντως ἐπέρχονται δηλητηριώδη ἀποτελέσματα. Οἱ πλεῖστοι τῶν λαβόντων ἀρσενικὸν ὡς ἱατρικὸν κατόπιν εἰσὶν διατεθειμένοι πρὸς διάρροίας, ναυτίας, σκοτοδινίας, κεφαλαλγίας, κλπ. καὶ μέρος τῶν ἐτῶν τοῦ βίου συντέμνεται· διότι πᾶσα νόσος πρὸς τούτοις βαρὺ χρα-

κτῆρα λαμβάνει. Πρὸς τί γίγνεται ἡ χρῆσις ὡς φάρμακον τοῦ ἀρσενικοῦ; ἀφ' οὗ ἡ θεραπευτικὴ καὶ ἡ φαρμακολογία παρέχουσι πλεῖστα ἄλλα μέσα ἀκίνδυνα;

Υπάρχει φυλὴ ἀνθρώπων ἐν Οὐγγαρία, ἣτις ποιεῖ χρῆσιν τοῦ ἀρσενικοῦ, ὡς οἱ Ἄσιανοὶ τοῦ ὀπίου, λαμβανόντων ποσὸν μέχρι κόκκου χωρὶς νὰ δηλητηριάζωνται, τὸ τοιοῦτον εἶναι ἔκτακτον καὶ ἰδιόζον, ὡς ἐστὶ καὶ εἰς τοὺς Ἴππους, οἵτινες ἀνέχονται ἐπὶ δύο καὶ ἐπέκεινα δραχμ. θειοῦ χυμοῦ ἀρσενικοῦ, τὸ ὅποιον οἱ ἔμπειροι κτηνίατροι τῆς Ἀσίας δίδουσι πρὸς θεραπείαν τοῦ ἀσθματος τῶν Ἴππων. Ταῦτα οὐδόλως ἀνατρέπουσι τὰ ῥηθέντα γεγονότα τῆς λανθανούσης τοῦ ἀρσενικοῦ δηλητηριάσεως.

Β'. ΥΓΙΕΙΝΗ ΕΚΑΣΤΩ.

Περὶ γεύσεως.

Τὰ περὶ ταύτης ὑγιεινῆς ὅρα Συνέκδημον ὑγιεινὴν. Ἐκδ. Β'. σελ. 401.

Γεῦσις καλεῖται ἡ ἀπόλαυσις εὐχαρίστου ἢ δυσαρέστου αἰσθήματος διὰ τῆς ἐπαφῆς εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ στόματος, ἢ ἄλλως, γεῦσις καλεῖται ἡ διὰ τοῦ στόματος δύναμις τοῦ διακρίνειν τὴν γευστικὴν ποιότητα τῶν σωμάτων. Ἡ δὲ γευστικὴ ποιότης καλεῖται χυμικός· χυμὸς διαφέρει τοῦ χυλοῦ. Χυλὸς καλεῖται ἡ ἐν τῷ στομάχῳ μεταβολὴ τῶν τροφῶν εἰς πολτώδη κατάστασιν. Χυλὸς λέγεται καὶ ἡ πολτώδης μεταβολὴ κριθῆς, σίτου, ὁσπρίων διὰ βράσεως. Χυμὸς καλεῖται τὸ ἐκκρινόμενον ὑγρὸν ἐν τῷ στομάχῳ, τὸ ὅποιον μεταβάλλει τὰς τροφὰς εἰς χυλόν· χυμὸς καλεῖται καὶ λέμφος καὶ ὁ ῥῆδος τοῦ αἵματος. Εἰς δὲ τὰ φυτὰ καλεῖται χυμὸς τὰ ἐν αὐτοῖς ὑγρά. — Ὁ Εὐνοκράτης καὶ ἄλλοι τινὲς συγχέουσι τὸν χυμὸν μετὰ τοῦ χυλοῦ.

Ἡ ἀπολαμβανομένη συνιχὴς ἡδονὴ διὰ τῆς γεύσεως καὶ τῆς ἀφῆς καλεῖται ἀκράτεια καὶ ἀκολασία. Θεωρεῖται αὕτη ἀτιμωτάτη καὶ ἐπονειδιστώ· διότι εἶναι κοινὴ καὶ εἰς τὰ ζῶα, ὅδ' οὕτως ἔχων ἄνθρωπος ταπεινοῦται καὶ προσπελάζει πρὸς τὰ ζῶα. Ἡ ἀκράτεια ἀπαιτεῖ χρηματικὰς δαπάνας καὶ νεανικὴν ἡλικίαν. Διὰ ταῦτα ἡ κοινωνία πρὸς ταῦτα ἀποβλέπει εἰς τοὺς πλουσίους καὶ εἰς τοὺς νέους. Οἱ πένητες στερούμενοι χρημάτων δὲν γίνονται ἐγκρατεῖς. Ἡ κοινωνία ἀπαιτεῖ παρὰ τούτων δικαιοσύνην, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀνάγκης εὐκόλως παραβαίνουν.

Κόρος γίνεται ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως τῆς γεύσεως καὶ τῆς ἀφῆς. Ἐκ δὲ τῆς ὁσφρήσεως καὶ ὁράσεως οὐ γίνεταί κόρος.

Γ'. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

Περὶ τῶν ἀπορροφητικῶν ἀγγείων.

Τὸ μὲν ἐξωτερικὸν δέρμα ἀπορροφᾷ πᾶσαν ὕλην ὑγρὰν ἢ μαλακὴν ἢ λεπτοτάτην, ἐρχομένην εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτοῦ· οὕτως ἀπορροφᾷ ὕλας δι' ἀλοιφῶν, διὰ καταπλασμάτων, διὰ λουτρῶν κλπ. καὶ συνάμα ἐκπέμπει διὰ τῆς ἀδήλου διαπνοῆς περιττὰς ὕλας ἐκ τοῦ διοργανισμοῦ, ὑπὸ ἀτματώδη κατάστασιν.

Τὸ δὲ ἐσωτερικὸν δέρμα (ἢ βλενομεμβράνη) ὡσαύτως ἐκτελεῖ ἀπορρόφησιν καὶ ἐκπομπὴν ἀπορροφᾷ τὰς θρεπτικὰς ὕλας τὰς διερχομένας διὰ τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος, ἐκπέμπει δὲ ὕλην ἰδίαν φύσεως, καλουμένην βλάναν, ἣτις χρησιμεύει ὅπως διατηρῇ μαλακὴν καὶ γλύσχαν τὴν ἐπιφανείαν αὐτῆς.

Ἡ ἀπορρόφησις γίνεται δι' ἀγγείων σωληνοειδῶν ἰδίαις φύσεως συνδεομένων μετὰ φλεβιδίων. Εὐρίσκονται ἀπειράριθμα ἀπορροφητικὰ ἀγγεῖα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρματος, διακλαδούμενα πανταχοῦ. Καὶ τὰ μὲν τοῦ ἐξωτερικοῦ δέρματος ἀπορροφοῦσι τὴν ἐπ' αὐτοῦ ὕλην, τὴν ὁποίαν τροποποιοῦσιν ὑπὸ κατάστασιν λήμφης, καὶ διὰ τοῦτο καλοῦνται *λεμφικὰ* ἢ *λεμφοφόρα* ἀγγεῖα.

Πάντα συνεννοῦνται ὥσπερ κλάδει, εἰς κορυφὰς σωληνοειδεῖς, ἐνθεν μεταφέρεται ἄθροον τὸ λέμφος εἰς τὴν κοίλην φλέβα. Τὰ δὲ τῆς βλενομεμβράνης ἀπορροφητικὰ ἀγγεῖα ἀπορροφοῦσι τὸν χυλὸν, ὅστις εἶναι ὕλη παραγομένη ἐκ τῶν τροφῶν, διερχομένη διὰ τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος, τὰ ἀγγεῖα ταῦτα καλοῦνται *χυλοφόρα*· φέρουσι καὶ συγκεντροῦσι τὸν χυλὸν εἰς ἴδιον σωλῆνα, ὅστις κεῖται ὀπίσθεν τῆς θωρακικῆς κοιλότητος καὶ ἐνοῦται μετὰ τοῦ τῶν λεμφοφόρων ἀγγείων. Οὕτως ἀμφότερα ὅτε χυλὸς καὶ ὁ λέμφος προσάγονται εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν ὑποκλείδιον φλέβα τῆς κοίτης φλέβος. Ἐκεῖ ἐνοῦνται μετὰ τοῦ φλεβικοῦ αἵματος καὶ ἀπαντα ὁμοῦ χύνονται ἐπὶ τῆς ἄνω μικρᾶς δεξιᾶς κοιλίας τῆς καρδίας. Χύνονται ἐν γένει διὰ δύο παχέων φλεβῶν καλουμένων ἄνω καὶ κάτω κοίλῃ φλέβῃ. Ἡ ἄνω φέρει τὰς ὕλας τῆς θωρακικῆς ἐπιφανείας, τῶν ἄνω μελῶν, τοῦ λαιμοῦ καὶ τῆς κεφαλῆς. Ἡ κάτω φέρει τὴν τῶν κάτω μελῶν, τῆς λεκάνης καὶ τῆς κοιλίας.

Ἀρτηρίαι καὶ φλέβαι

Ἐντὸς τῆς δεξιᾶς μικρᾶς κοιλίας, ἣτις εἶναι μᾶλλον ἰσχυρὰ καὶ ἀνεπτυγμένη ἢ ἡ ἀριστερὰ, γίνεται ἡ ἔνωσις ὅλων τῶν ὑλῶν τούτων, ἥτοι τοῦ λέμφου, τοῦ χυλοῦ καὶ τοῦ φλεβικοῦ αἵματος, ἐντεῦθεν ὠθεῖται εἰς τὴν μεγάλην κοιλίαν, ἣτις ἐρεθιζομένη ἐκ τοῦ εἰσερχομένου αἵματος, συστέλλεται καὶ ὠθεῖ τοῦτο εἰς τὴν πνευμονικὴν ἀρτηρίαν.

Ἡ πνευμονικὴ ἀρτηρία εἶναι ὀλιγώτερον ὀγκώδης τῆς ἀορτῆς καὶ διαφεύκει εἰς δύο βραχίονας, ὧν ὁ εἰς βαίνει πρὸς τὸν δεξιὸν πνεύμονα, ὁ ἄλλος πρὸς τὸν ἀριστερὸν, καὶ διακλαδοῦται ἐφ' ὅλου τοῦ πνεύμονος· ἐκ τῆς πνευμονικῆς ἀρτηρίας οἱ πνεύμονες λαμβάνουσι τὸ μέλαν αἷμα (φλεβικόν) ἵνα τὸ μεταβάλωσιν διὰ τῆς ἀναπνοῆς εἰς ἐρυθρὸν, ἀρτηριακόν. Ἡ μεταβολὴ αὕτη τοῦ αἵματος γίνεται διὰ τῆς διόδου αὐτοῦ διὰ τῶν ἰσθμῶν τοῦ πνεύμονος, ἐνθ' ὧν λαμβάνει τὸ ὀξύγονον ἐκ τοῦ εἰσπνεομένου ἀέρος, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ οὐ διατηρεῖται. Ἐκ τῶν πνευμόνων ἐπανερχεται διὰ τῆς πνευμονικῆς φλεβὸς εἰς τὴν ἀριστερὰν μικρὰν κοιλίαν τῆς καρδίας, ἐκεῖθεν μεταβαίνει εἰς τὴν ἀριστερὰν μεγάλην κοιλίαν τῆς καρδίας, καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ μηχανισμοῦ διαχύνεται διὰ τῆς ἀορτῆς ἐφ' ὅλου τοῦ διοργανισμοῦ.

ἵνα μὴ ἐπανερχεται τὸ αἷμα εἰς τὰ ὀπίσθεν, ὑπάρχουσι βαλβίδες, αἵτινες ἐμποδίζουσι τὴν ἐπάνοδον. Ἀνοίγουσιν ἐν ἐκάστη συστολῇ καὶ κλείουσιν ἐν διαστολῇ. Μεταξὺ πνευμονικῆς ἀρτηρίας καὶ καρδίας εἰσὶν αἱ καλούμεναι σιγμοειδεῖς βαλβίδες.

Ἀρτηρίαι εἰσὶν ἀγγεῖα σωληνοειδῆ, τὰ ὁποῖα φέρουσι τὸ αἷμα ἐκ τῆς καρδίας εἰς ὅλον τὸ σῶμα· εἰσὶ μεμβρανώδεις, ἐλαστικά, τὸ πάχος τῶν ἀρτηριῶν ἐλαττοῦται καθ' ὅσον ἀπομακρύνονται τῆς καρδίας καὶ διακλαδοῦνται, ὥστε καταλήγουσιν εἰς λεπτότατα ἄκρα, τὰ ὁποῖα συγκοινωνοῦσι μετὰ τῶν ὁμοιοειδῶν φλεβιδίων καὶ μετὰ τῶν ἀγγείων τῆς ἐκ κρίσεως διὰ ἀναστομώσεως. Καλεῖται *ἀναστομώσεις* ἡ συνένωσις καὶ συγκοινωνία μεταξὺ τῶν ἄκρων τῶν ἀγγείων, ἄνευ ἀμέσου διοχετεύσεως, ἀλλὰ δι' ἀναπνοῆσεως.

Τὰ ἀρτηριακὰ ἀγγεῖα συνίστανται ἐκ τριῶν μεμβρανῶν. Ἡ ἐσωτερικὴ εἶναι ὁμοία τῇ τῆς ἐντὸς ἐπιφανείας τῆς καρδίας κοιλότητος τοῦ ἀριστεροῦ μέρους αὐτῆς· εἶναι λεπτή, λεία, καὶ ὁμοιάζει μὲ τὴν ὀρώδη. Ἡ μέση εἶναι πυκνὴ, κίτρινη, ἀποτελουμένη, ἐξ ἰνῶν ἐγκληρώως διεσθνομένων, αἵτινες εἰσὶ πολὺ ἐλαστικά. Ἡ ἐξωτερικὴ ἀποτελεῖται ἐκ χιτῶνος ἰνοκυψελώδους, μαλακοῦ καὶ αἱ τρεῖς αὗται μεμβράναι συντελοῦσιν ἵνα ἀντέχωσιν εἰς τὰς διηνεκεῖς

ἐξωθήσεις τοῦ ἐκ τῆς καρδίας αἵματος. Κύριος σκοπὸς τῶν ἀρτηριῶν ἐστὶ τὸ μεταφέρειν τὸ αἷμα εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ σώματος καὶ παρέχειν δι' αὐτοῦ τροφὴν πρὸς συντήρησιν τῆς ζωῆς. Συντελοῦσι προσέτι εἰς τὸ ἀναπτύσσειν τὴν ζωϊκὴν θερμότητα, καὶ εἰς τὸ φέρειν εἰς τὰ ἀδενώδη ἄγγεϊα τὰς προσηκούσας ὕλας ἵνα γίνωνται τὰ ἐκκρινόμενα ὑγρὰ.

Αἱ ἀρτηρίαι ἔχουσιν ἴδια ἄγγεϊα, δι' ὧν τρεφονται αὐταὶ καὶ ἀλλοῦνται ἀγγεῖα τῶν ἀγγείων. Κυριολεκτικῶς δύο ἀρτηρίαι εἰσὶν ἡ πνευμονικὴ, ἥτις ἄρχεται ἐκ τῆς δεξιᾶς κοιλίας τῆς καρδίας, καὶ ἡ ἀορτὴ καλουμένη, ἡ ἀρχομένη ἐκ τῆς ἀριστερᾶς κοιλίας. (Ὅλαι αἱ ἄλλαι ἀρτηρίαι εἰσὶ κλάδοι τῆς πνευμονικῆς καὶ τῆς ἀορτῆς.

Δ'. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ.

Περὶ τοῦ χρόνιου κατάρρου τῆς ρινός.

Ἡ καταρροή, ὅταν διαρκῇ περισσότερον τῶν 40 ἡμερῶν, καλεῖται *χρόνια*. Ἡ κάτω τῶν 40 καλεῖται *ὀξεία* καταρροή, ἡ ὁποία προέρχεται ἐκ περιψύξεως συνήθως τῆς κεφαλῆς· ἡ δὲ τοιαύτη περιψύξις γίνεται, ὅταν ἡ κεφαλὴ ἐμβρέχεται ὑδατι καὶ ἀμέσως προσβληθῇ ἐκ ρεύματος ἀέρος· ἡ ὅταν προσβάλλῃ ταύτην ρεῦμα ἀέρος ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν. Ἐνίοτε προέρχεται καὶ ὅταν αἱ πόδες ψυχρανθῶσιν αἴφνης, ἡ αἱ ὤμοπλαται. Περὶ τοῦ κατάρρου τούτου καὶ τῆς θεραπείας ἐλέχθη ἐν Φοίβῳ ἔτους Α'. σελ. 33 καὶ 88. Νῦν ὁ λόγος ἐστὶ περὶ τοῦ χρόνιου.

Ὁ χρόνιος κατάρρους ἔχει ἔδραν τοὺς βρόγχους τῶν πνευμόνων καὶ τὴν βλενομεμβράνην τῆς ρινός.

Μετὰ τὰ φλογιστικὰ συμπτώματα ἐπιμένει βῆξ ἄνευ πυρετοῦ, μετὰ τὴν βῆχα ἐξαγονταὶ φλέγματα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πηκτὰ λευκὰ ἢ χρωματισμένα. Ἡ βῆξ δὲν παύει ἂν μὴ ἐξέλθωσι τὰ φλέγματα· ἐν τῷ βήχειν γίνεται αἴσθησις ὡς κνισμὸς ἐπὶ τῶν βρόγχων τοῦ δεξιοῦ πνεύμονος ὑπὲρ τὸν μαστὸν καὶ ὑπὸ τὴν κλεῖδα. Ἐνίοτε ἡ βῆξ γίνεται πολὺ ἰσχυρὰ καὶ συνεχὴς καὶ σπασμωδικὴ μέχρις οὗ ἐξέλθῃ τὸ φλέγμα, εἶναι σφοδρότερα κατὰ τὴν πρωΐαν καὶ ἐνίοτε καὶ κατὰ τὴν ἑσπέραν. Ἐξάπτεται ἐκ τῆς προσβολῆς ψυχροῦ, καὶ μάλιστα ἐὰν τοῦτο προσβάλλῃ τὰς ὤμοπλατας, καὶ ἐκ τροφῶν ἀλυπᾶστων, λιπαρῶν, ἐκ ποτῶν πνευματούχων, καὶ ἐκ πόσεως ψυχροῦ ὕδατος, κλπ.

Διαρκεῖ συνήθως ἐπὶ πολὺ κατὰ τὴν κράσιν καὶ τὴν ιδιοσυγκρασίαν. Δὲν εἶναι ἐπικίνδυνος ἐπιφέρει ὅμως ἐνίοτε βλάβας πρὸς ἐντεροκήλην, καὶ ἐπιβαρύνει ἄλλην ἐπισυμβῆσαν νόσον, φιλεῖ τοὺς ἀδυνάτους, τοὺς καχεκτικούς, καὶ λεμφικούς, ὅταν τύχῃ οὕτοινα διαμένωσιν εἰς ὑγρὰν καὶ ψυχρὰν ἀτμοσφαῖραν. Ἐνίοτε ἐπισυμβαίνει καὶ ἐξ ἐπισχέσεως ροῆς τινοῦ. Ἡ ἐπίσχεσις τῶν ἐμμήνων ἐπιφέρει τοιαύτην βῆχα, ὡσαύτως καὶ ἡ μετάστασις τοῦ ἐκζέματος κλπ. εἰς μὲν τὰς γυναικας ἡ ἀναφάνισις τῶν ἐμμήνων ἐξαφανίζει τὸν τοιοῦτον κατάρρου· εἰς δὲ τοὺς ἄλλους τὰ ἐκδόρια, τὰ φρεάτια (φουντανέλλα) ὡσαύτως.

Προέρχεται ὁ χρόνιος οὗτος κατάρρους καὶ ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ καπνοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγεται καὶ διατηρεῖται χρόνιος ἐρεθισμὸς τοῦ λάρυγγος καὶ τοῦ φάρυγγος· κατὰ πᾶσαν πρωΐαν ἄμα τῇ ἐγέρσει τοῦ ὕπνου ἐπέρχεται τραχεῖα καὶ κακὸς βῆξ καὶ δὲν παύει πρὶν ἀποχευθῇ ποσὸν τι φλέγματος πηκτοῦ. Ἡ ἄρσις τῆς αἰτίας θεραπεύει τὸ πάθος. Μόνος ὁ τῆς ρινὸς χρόνιος κατάρρους προέρχεται ἐκ τῆς ὑπάρξεως πολυποδὸς ἐντὸς τῆς κοιλότητος αὐτῆς, ἡ παρὰ ἐξαρθήματος ἐντὸς τῆς ρινός, ἐκπηγάζοντος ἐκ χοιραδικῆς καχεξίας, καὶ ἐκ τῆς ὀζαίνης, περὶ ἧς κατόπιν λέξομεν.

Θεραπεύεται ὁ τῶν βρόγχων χρόνιος κατάρρους πολυτρόπως. Διὰ τῆς λήψεως 4 ἢ 5 κόνων Δοθερίου ὑπὸ δόσιν 10 κόκκων ἐκάστη. Κατὰ τὴν κάτωθι συνταγὴν.

Α. κόνος Δοθερίου (pulv. dothieri)	Δρ. 1
ρίζης εὐδαλίας (pulv. r. Belladonnae)	κοκ. 6
ζακχάρου (Sacchar. all)	δρ. 1)2

Μ. κ. τ. καὶ διαίρεσον εἰς ἐξ ἴσα μέρη.

Χρήσις. Πρωὶ νύκτες καὶ ἑσπέρως ἐν ὥρᾳ ὕπνου ἅνα μίαν ἐντὸς κοταλίας ὕδατος.

Θεραπεύεται ὡσαύτως ἐὰν ἐν ὥρᾳ ἐλεύσεως τῆς βηχὸς ληφθῇ ἐπὶ τεμαχίου ζακχάρου ἅνα 10 στάγματα λαουδάνου μετὰ 10 θεϊκοῦ αἰθέρος. Ὁσαύτως ἐὰν λαμβάνῃ 20 στάγματα αἰθέρος πρωὶ καὶ ἑσπέρως ἐπὶ τεμαχίου ζακχάρου, ὅπερ κατασκευάζεται οὕτω πῶς.

ΣΘΕΜΟΣ

Λάβε βάμματος καστορέου (tinct. castorei)	Δρ. 2
» κινναμόμου (tinct. cinamom.)	» 2
» ἀρωματικοῦ καλάμου cal. arom.)	» 2
» κρόκκου (crocci or)	» 2

» καρδαμώμου (cardamomi)	» 2
» μοσχοκαρύου (moscadii)	» 2
» αλόης (aloe s.)	» 1
» βανιλλίας (vanilliae)	» 2
» φωσφόρου αιθερούχου (phosph. aeth.)	» 1
μ. κ. τ.	

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Λειτουργία τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος.

Ὁ κυριώτερος προορισμὸς τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος εἶναι ἡ ἐκμύζησις τῶν ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλήνι εἰσαγομένων θρεπτικῶν ὑλῶν, καὶ ἡ ἀποβολὴ τῶν μὴ θρεπτικῶν ὑπὸ τὴν σύστασιν περιττωμάτων διὰ τῆς ἐδρας· τὰ περιττώματα ταῦτα ἀποτελοῦσι μοχλοθρᾶν καὶ ἐχθρὰν ὕλην, ἐπιβλαβὴ εἰς τὴν ὑγίειαν, διόπερ καὶ ἡ φύσις ἀπαιτεῖ τὴν ἐγκαιρὸν καὶ ταχεῖαν ἀποβολὴν αὐτῶν. Ὅθεν ἐὰν ἡ ἀποβολὴ μὴ γείνη ἐγκαίρως καὶ τὰ περιττώματα διαμείνωσιν ἐντὸς τῶν ἐντέρων πλέον τοῦ δέοντος χρόνου, ἐπέρχεται ἀντίδρασις καὶ ἀνταγωνισμὸς πρὸς τὴν ἀποβολὴν· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει γίνεται ἐκκρίσις περισσοτέρων βλενωδῶν ὑλῶν, αἵτινες ἐπιχρίουσι τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἐντέρων ἵνα μὴ ἐφαπτόνται τὰ περιττώματα αὐτῆς ἐκ τῆς μείζονος ταύτης ἐκκρίσεως ἐπέρχεται συμφορῆσις αἵματος πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἐντέρων, ἐρεθισμὸς ἡ καὶ φλόγωσις καὶ τὰ τοῦτοις συνοδᾷ. Τοῦτου ἕνεκεν ἐν δυσκοιλιότητι ἐπέρχονται διαταράξεις ἐν πρώτοις τοπικαὶ καὶ κατόπιν γενικώτεραι· τὰ περιττώματα διαμένοντα οὕτω πλέον τοῦ δέοντος ἐπὶ τῶν ἐντέρων ὑφίστανται μείζονα σῆψιν, ἐξ ἧς παράγονται φύσαι (ἄερια), αἵτινες διαστέλουσιν τὰ ἔντερα, ἐπιφέρουσιν ἀλγηδόνας, ἐντεραλγίας, γαστραλγίας, τυμπανίτην κλπ. καὶ ἄλλας νοσηρὰς κακουχίας, ὅλαι κοπρανώδες ἀπορροφῶνται παρὰ τῆς ἐπιφάνειας τῶν ἐντέρων, μεταφέρονται πρὸς ἀποβολὴν δι' ἄλλης ὁδοῦ, ἰδίως τῆς διὰ τῆς ἀδῆλου διαπνοῆς, διόπερ ἐν τυχύτῃ περιπτώσει καὶ κωπρῶδὴ ὁσμὴν ἔχει ἡ ἀδελος διαπνοή.

Ἡ θεραπεία τῆς καταστάσεως ταύτης γίνεται διὰ τῆς χρήσεως καθαρτικοῦ πρὸς τὴν ταχυτέραν ἀποβολὴν τῶν περιττωμάτων· ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ φλογιστικὴ κατάστασις, δοτέον ἀντιφλογιστικὰ καὶ δροσιστικά· οἷον πότιν ὑπόζυνον ἐκ λεμονίου, σουμάδαν, κλπ. πιζάνην ἐκ κριθῆς, μαλακτικὰ καταπλάσματα ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ ἄλλα διοριζόμενα παρὰ τοῦ ἱατροῦ.

Οἱ ἱερεῖς τῶν Αἰγυπτίων, οἱ τὴν μεγάλην καθαριότητα τοῦ σώματος ἐπιζητοῦντες, ἐδυσχέρανον διὰ τὰ περιττώματα τοῦ σώματος, καὶ τὰς μὲν τρίχας καὶ τοὺς ὄνυχας, καὶ λοιπὰ ἐκ περιττωμάτων παραγόμενα, ὡς ἔλεγον, ἀφῆρουν ἐκ τοῦ σώματος διὰ ψιλλῶδων καὶ κοπῶν, τὰ δὲ τῶν ἐντῆρων περιττώματα ἵνα ὀλίγα ἔχουσιν οὐ μόνον ἀπέφευγον τῷ τρώγειν τὰ ὄσπρια, διότι ταῦτα παρέχουσι πολλὰ περιττώματα· ἀλλὰ καὶ τῶν κρεάτων τὰ πρόβεια καὶ τὰ χοιρινὰ ἀπέφευγον· διότι ταῦτα, κατὰ Πλούταρχον, παράγουσι πολλὰ περιττώματα.

Ἐὰν ὅμως εἰσαχθῇ εἰς τὸ γαστροεντερικὸν σωλήνα ὕλη διαβρωστικὴ (καυστικὴ), αὕτη ἐρχομένη εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς βλενομεμβράνης τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων ἐπιφέρει σφοδρὰς καταστροφὰς τοπικὰς, ἐὰν δὲ τὸ ποσὸν ᾔνε ὀλίγον καὶ ἀπορροφῇ ἐκ τῆς ἐπιφάνειας τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος, ἐπιφέρει σφοδρὰς διαταράξεις εἰς διάφορα ὄργανα τοῦ σώματος, καὶ κατὰ τὸ ποσὸν φέρει καὶ ὀλεθρον. Αἱ νόσοι λοιπὸν τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος ὡς καὶ τῶν ἄλλων ὀργάνων τῆς ἐκκρίσεως γίνονται ἡ ἐξ ἐπισχέσεως ἐκκρίσεως ἡ ἐκ μεταστάσεως μοχλοθρᾶς ὕλης ἐξ ἄλλης ὁδοῦ.

Ε'. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

Περὶ τῆς Ἀντιπυρίτης

Ἐξ ὅλων τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν ἡ ἱατρικὴ ὑφίσταται συχνότερον νεωτερισμοὺς κατὰ τὴν θεραπευτικὴν. Ἐκτὸς τῶν κατὰ καιροὺς ἀναφαινέντων διαφορῶν συστημάτων θεραπευτικῆς, περὶ ὧν ἄλλοτε διελάθμεν, κατὰ διαφοροὺς ἐποχὰς παρίστανται ὡς ἡρώες καὶ φάρμακα τινὰ, ὧν περ ἡ χρῆσις, ἀφοῦ κατ' ἀρχὰς γίνοιτο μετ' ἐπιτάσεως, κατόπιν καταπαύει, καὶ παρέργεται διαβατικῶς. Κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον, ὅστις εἶνε ὁ μόνος αἰὼν τῶν ἐφευρέσεων ἐν ἐπιστήμῃ, τέχνῃ καὶ βιομηχανίᾳ, παρέστησαν ἐν τῇ θεραπευτικῇ ὡς ἡρωϊκὸν φάρμακον πλὴν τῆς Κινίνης, τῆς ὑπαιτίας τῶν κρᾶτος ἔσεται αἰώνιον, τὸ ἰωδοῦχον χάλι, θεραπεῖον πλείστας νόσους, τὴν καμφορὰν, τὸ ἔλαιον τοῦ ὀνίσκου (τῆς μουρούνας) τὸ σαλικιλᾶτον σόδας, τὸ φαινικὸν ὀξύ, τὸ ἀρπενικόν, τοὺς διὰ πυρὸς καυτηριασμοὺς κλπ. καὶ ἔρτι τὴν ἀντιπυρίτην, ἥτις ὁσημέρσι λαμβάνει μεγάλας διαστάσεις.

Πάντα ὅμως τὰ ῥηθέντα διέτρεξαν περίσσειαν ἀκμῆς καὶ παρακμῆς, πλὴν τῆς κινίνης. Πάντων τῶν ἄλλων ὁσημέρσι ἡ χρῆσις χαλαροῦται καὶ ἐκλείπει· τὸ νῦν ἀκμάζον εἶνε ἡ ἀντιπυρίτη, τῆς

ὁποίας ἡ χρῆσις ἀποτελεῖ τὸ τοῦ συρμού φάρμακον. Περὶ ταύτης λοιπὸν χάριν τῶν τοῦ «Φοίβου» ἀναγνωστῶν λέξομεν τινὰ πρὸς ὁδηγίαν ἐκάστου.

Ἡ ἀντιπυρίνη ἀνεκαλύφθη τὸ 1844 παρὰ τοῦ χυμικοῦ Κνώβρου. Πρὸ τινων ἐτῶν ἐδίδετο ὡς ἀντικαταστατικὸν τῆς κινίκης κατὰ τοῦ διαλείποντος πυρστού, προσέτι καὶ ὡς ἀντικαταστατικὸν τοῦ σαλικικαίου τῆς σόδας κατὰ τῶν ρευματισμῶν, ἰδίως τῶν ἀρθριτικῶν κλπ. Ἦδη δέδεται ὡς ἀκισόδυνον κατὰ τῶν νευραλγιῶν διὰ ταύτης ἐν Εὐρώπῃ λέγουσιν ὅτι ἐθεραπεύθησαν προσωπαλγίαι παλαιαί (χρόνιαι), κεφαλαλγίαι (παλαιαί), μυαλγίαι, οσφυαλγίαι (ὁ πόνος τῆς μέσης), ἡ ἰσχιαλγία, τὰ κέσματα (πόνοι ἄτακτοι ἐπὶ τῶν ποδῶν), οἱ κατὰ τὴν καρδίαν πόνοι, κλπ.

Ἡ τοιαύτη χρῆσις τῆς ἀντιπυρίνης παρ' εὐρωπαϊαῖς ἀντανακλᾶται καὶ παρ' ἡμῖν ὡς ἡ χρῆσις πάντων τῶν ρηθέντων καὶ ἄλλων φαρμάκων καὶ σκευασμῶν τοῦ συρμού, χωρὶς νὰ διευκρινηθῇ κατὰ πόσον πᾶν φάρμακον ἐνεργεῖ ἐν τῷ ἐλληνικῷ κλίματι, καὶ κατὰ πόσον ἐπιτυγχάνει.

Ἡ ἀντιπυρίνη δίδεται ὑπὸ δόσιν 3 γραμμαρίων μέχρις 6 καθ' ἑκάστην. Ἐντὸς 4 ὥρων, ἥτοι κατὰ ὥραν δίδεται τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου ἱατρικοῦ, διαλελυμένον ἐν ὕδατι.

Κατὰ τὸ λέγειν τοῦ ἱατροῦ Γερμανοῦ Σέϋ, ἡ ἀντιπυρίνη δὲν ἐπιφέρει πάντοτε ὅλα τὰ διακωδωνιζόμενα φυσιολογικὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς καρδίας καὶ τῆς κυκλοφορίας· ὑπολείπονται εἰσέτι πολλὰ πειράματα ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ὅπως καλῶς καὶ εὐκρινῶς καταφνήνῃ γείνῃσι τὰ πρὸς θεραπείαν ἀποτελέσματα τοῦ τοιοῦτου νεοφωτιστοῦ ἱατρικοῦ. Ἀνάγκη λοιπὸν χρήσεως τῆς ἀντιπυρίνης μετὰ προφύλαξεως· διότι τὰ ἀθηνικὰ ἀποτελέσματα ταύτης ἐπὶ τοῦ διοργανισμοῦ οὐ πάντοτε συντελοῦσι πρὸς ἐπιτυχῇ θεραπείαν.

ΜΥΡΕΨΙΚΑ

Πηχύμυρον τῆς Ἀφροδίτης πρὸς τρυφερότητα καὶ καθαρισμὸν τοῦ δέρματος τοῦ προσώπου.

Λάβε πάχους τοῦ χοίρου καθαροῦ	δράμια	5
Βουτύρου προσφάτου	»	5
Μέλιτος καθαροῦ	»	5
Βαλσάμου Μένικας	»	1)2
Ἐλαίου ρόδων	σταγ.	5

ἀνάμιξον πάντα καλῶς καὶ φύλαξον ἐν ἀγγεῖῳ πρὸς χρῆσιν.

Ἐπάλειψε πρωτὶ καὶ ἐσπέρας δι' ὀλίγου ποσοῦ.

ΠΑΝΤΟΙΑ

Ὁ μεμονωμένος καὶ ὁ κοινωνικὸς ἄνθρωπος.

Ὁ ἄνθρωπος θεωρούμενος κατὰ τὰς τοῦ σώματος αὐτοῦ ποιότητας καὶ ιδιότητες, ἀφ' ἧς ὑπάρχει, ἦτον, εἶναι καὶ ἔσεται ὁ αὐτὸς πάντοτε. Ἐκκτος γεννᾶται ἐκ μητρὸς, θυλάζει, τρώγει, πίνει, κοιμᾶται, ἐξυπνᾷ, κινεῖται, ἀκυάζει, παρκαυάζει, ἔχει τὴν ὁμοίαν μορφήν τοῦ σώματος, τὰς ὁμοίας φυσικὰς διαθέσεις, τὰς ὁμοίας νόσους, κτλ. Ἐν γένει οἱ ἄνθρωποι θεωρούμενοι ἀνεῦ ἐνδυμάτων εἰσὶν ὅμοιοι πρὸς ἀλλήλους. Μόνον διαφέρουσι κατὰ τὴν σωματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ διάπλασιν καὶ κατὰ τὴν διάφορον δύναμιν τῆς διανοίας.

Ὁ ἄνθρωπος ζῶν μεμονωμένος, μακρὰν κοινωνίας, ὁ φυσικὸς ἄνθρωπος, ἀπολαμβάνει πλήρη ἐλευθερίαν· εἰς τὰς βουλήσεις του, πράττει καὶ ἐνεργεῖ ἀκωλύτως πᾶν ὅ,τι βούλεται καὶ πᾶν ὅ,τι τῷ ἀρέσκει· Μόνον ἐνδίδει εἰς ἀκκατάβλητον ἀντίστασιν· Τὴν ιδεάν τοῦ κοινωνικοῦ δικαίου στερεῖται, ὅ,τι βούλεται καὶ ὅ,τι τῷ ἀρέσκει, τοῦτο εἶναι δι' αὐτὸν καὶ δίκαιον.

Εὐρισκόμενος ὅμως ἐν κοινωνίᾳ ἀποστερεῖται τῆς πλήρους ἐλευθερίας εἰς τὰς βουλήσεις αὐτοῦ, κωλύεται παρὰ τῆς κοινωνίας εἰς τὸ πράττειν καὶ ἐνεργεῖν ὅ,τι βούλεται καὶ ὅ,τι τῷ ἀρέσκει. Παραδίδει ἐκουσίως καὶ αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν εἰς τὴν κοινωνίαν, καὶ εἰς τὰς θελήσεις ταύτης ὑποτάσσεται.

Ἡ κοινωνία θεωρεῖ τὸν ἄνθρωπον ὡς ὄργανον, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζεται κατὰ τὰς ἀνάγκας καὶ τὸ συμφέρον ἐαυτῆς. Ἡ κοινωνία ἀφαιρεῖ καὶ δίδει ἀξιώματα, τιμὰς καὶ ἄλλας διακρίσεις μεταξὺ τῶν μελῶν ταύτης, καὶ αὐτὸ τὸ ἐνδύεσθαι ἐπιβάλλει ἡ κοινωνία· διακρίνει τάξεις ἀνθρώπων κατὰ τὴν πρὸς αὐτὴν χρησιμότητα ἐκάστου, καὶ τὴν διακρίσιν ταύτην παρίστησι διὰ τίτλων, διὰ στολῶν, διὰ κοσμημάτων, κλπ. Ἡ φυσικὴ ἰσότης, διαφέρει τῆς κοινωνικῆς ἰσότητος. Τὴν φυσικὴν ἰσότητα ἀπολαμβάνει αὐτοπροαίρετως ὁ ἄνθρωπος. Τὴν κοινωνικὴν ἰσότητα ἀπολαμβάνει κατὰ προαίρεσιν τῆς κοινωνίας, ἥτις παρέχει καὶ τὰς διαιρέσεις τῶν κοινωνικῶν τάξεων, καὶ τὰς τιμὰς, τὴν δόξαν, τ' ἀξιώματα κλπ. Πάντα ταῦτα εἰσὶ κτήματα τῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία, κατὰ τὰς ἀνάγκας καὶ τὸ συμφέρον, δίδει καὶ ἀφαιρεῖ. Ἐπιβάλλει χρῆν καὶ καθήκοντα, τὰ ὁποία ἕκαστος ὀφείλει νὰ διατηρῇ κατὰ τοὺς ὅρους αὐτῆς. Τὸ δίκαιον ὁρίζει κατὰ τὰς ἀνάγκας καὶ τὸ συμφέρον ἐαυτῆς.

Τὸ ἄτομον οὐδὲν ἔχει ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἴδιον κτῆμα παρὰ μόνον τὴν διανοίαν του, τὴν σοφίαν, τὴν παιδείαν, ἅπερ εἰσὶν ἴδια κτήματα. Τὸ ἄτομον καὶ τὰ ἄλλα ἑαυτοῦ πράγματα τῆς κοινωνίας εἰσὶ κτήματα τῆς κοινωνίας, καὶ τιμᾶς, καὶ ἀξιώματα, καὶ ὑπεροχὰς κτλ. αὕτη δίδει ταῦτα καὶ ἀφαιρεῖ κατὰ βούλησιν. Μόνον τὸν νοῦν οὐ δύναται ἀφαιρῆσαι, τοῦτον ἀφαιρεῖ μόνον ὁ Θεός, ὁ δωτὴρ τούτου.

Τιμᾶ τὸν σοφόν, τὸν διδάσκαλον, τὸν καλλιτέχνην, τὸν ἄρχοντα, τὸν πλούσιον, τὸν ἰσχυρόν, κλπ. ἐν ὅσῳ προσδοκᾷ ἐξ ἑκάστου ὠφελειὰν καὶ χρησιμότητα. Ἄρα ταῦτα ἀφαιρεθῶσι, τὸ πρόσωπον μένει ὡς ἀπλὴ μονάς. Ἐὰν ὁ σοφὸς στερηθῇ τῆς σοφίας του, ὁ ἐπιστήμων τῆς ἐπιστήμης του, ὁ καλλιτέχνης τῆς καλλιτεχνίας του, ὁ πλούσιος τοῦ πλούτου, ὁ ἄρχων τῆς ἐξουσίας του, κτλ, τὸ πρόσωπον μένει παρορώμενον, ὡς μὴ παρέχον πλέον χρησιμότητα εἰς τὴν κοινωνίαν. Καὶ αὕτη ἡ ἀναμνησις τῶν καλῶν καὶ κοινωφελῶν ἔργων γίγνεται οὐχὶ χάριν τοῦ προσώπου τοῦ ἔχοντος ταῦτα, ἀλλὰ χάριν παραδείγματος πρὸς παρόρμησην ἄλλων εἰς τὸ κατασταθῆναι χρησίμους τῇ κοινωνίᾳ. Ἡ κοινωνία τιμᾷ τὰ ἀγάλματα, τὰς εἰκόνας προσώπων χρησίμων αὐτῇ ὅχι χάριν τούτων, ἀλλὰ πρὸς ἀνάμνησιν τῶν κοινωφελῶν ἔργων αὐτῶν χάριν παραδείγματος.

Τιμᾷ ἡ κοινωνία τὸν Σωκράτην, τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον, τὸν Φειδίαν, κλπ. ὅχι χάριν τοῦ πνεύματος αὐτῶν, ἀλλὰ χάριν τῆς τιμῆς, ἣν ἡ κοινωνία ἀποδίδει εἰς τὰς πράξεις των ἐνεκεν ἀρετῆς, φιλοπατρίας, δόξης κλπ. Ὅστις φέρει μὲθ' ἑαυτοῦ ἀρετὴν τιμᾶται μόνον χάριν ταύτης, καὶ ὅχι χάριν τοῦ σώματος του.

Τοὺς χαρακτῆρας τοῦ σώματος τῶν κοινωφελῶν ἀνθρώπων διατηρεῖ ἐν ἀγάλματι καὶ εἰκόσι πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἐν τῷ σώματι τούτῳ ὑπαρξέσης ἀρετῆς ὠφελίμου τῇ κοινωνίᾳ ὡς διατηρεῖ μνηστῆρα, ἢ ἄλλο τι πρᾶγμα, ὃν ποτὲ ἐγένετο χρῆσις κοινωφελῆς.

Μάταιον οὖν ἐστὶ καὶ πλάνη τὸ ὑπολαμβάνειν ὅτι πᾶσα τιμὴ ὑπόλειψις, ἀξίωμα, καὶ πᾶσα κοινωνικὴ ὑπεροχὴ εἶνε ἴδιον κτῆμα τοῦ ἔχοντος προσώπου ταῦτα. Πάντα ἀνήκουσι τῇ κοινωνίᾳ, ἥτις ἀφήνει ταῦτα, ἐν ὅσῳ ἔχει συμφέρον καὶ ὠφελειαν παρὰ τοῦ προσώπου.

Θέλεις λοιπὸν ν' ἀποκτήτης τιμὴν, ὑπόληψιν, δόξαν κλπ. ἐργάζου ὅπως γείνης κοινωφελὴς τῇ κοινωνίᾳ.

Πᾶς λοιπὸν τυγχάνων ἀξιώματος καὶ ὑπολήψεως ὀφείλει νὰ διαχειρίζεται ταῦτα κατὰ τοὺς ὅρους καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς κοινωνίας, διότι εἰς ταύτην ἀνήκουσιν. Ὅσον δὲ ἐπιτυχέστερον ἐκτελεῖ τὰ πρὸς ταῦτα καθήκοντα καὶ χρέη ἐπιβαλλόμενα παρὰ τῆς κοινωνίας, τόσον ἡ κοινωνία ἐντιμώτερον καὶ ἐνδοξότερον θεωρεῖ τοῦτον. Οὐδὲν

λοιπὸν ὁ ἔχων ταῦτα πρέπει νὰ καταστρέφῃ οὔτε νὰ παραβαίνει διότι οὐδὲν ἔχει ἴδιον ἀτομικὸν κτῆμα. Κακῶς λοιπὸν ποιῶσιν οἱ ἰδιορρύθμως διαχειριζόμενοι ὑπηρεσίαν, τιμὴν, ἀξίωμα καὶ ὑπόληψιν. Πᾶς ἄρχων ὀφείλει μεταχειρίζεσθαι τὸ ἀξίωμα του ὡς ἐπιτάττει ἡ κοινωνία, κατὰ τὸν προορισμὸν τοῦ ἀξιώματος καὶ οὐδὲν νὰ περιορᾷ. Ἡ κοινωνία παρέχει αὐτῷ μισθοὺς, ἀμοιβὰς, ἀξιώματα, τιμὰς, δόξαν ἵνα ὑπηρετῇ ταύτην πιστῶς. Πᾶς λοιπὸν μισθοδοτούμενος ἐν ἀξιώματι καὶ ὑπηρεσίᾳ εἶναι ὑπηρετῆς τῆς κοινωνίας. Ἄλλ' ἡ κοινωνία συνίσταται ἐκ προσώπων, ἅπερ καλοῦνται πολῖται, πᾶς λοιπὸν ἐν ἀξιώματι ὑπηρετεῖ καὶ τὰ πρόσωπα τῆς κοινωνίας, διὰ τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ φροντίζῃ κατὰ τὸν προορισμὸν, ὃν ἡ κοινωνία αὐτῇ ὁρίζει, περὶ τῆς προσωπικῆς καὶ κτηματικῆς ἀσφαλείας ἑκάστου κλπ.

Ἐκεῖνος ὁ πολίτης εἶναι κυρίως εὐτυχὴς καὶ ἀπολαμβάνει εὐτυχίαν, ὅταν ἔχῃ τὰς προσόδους αὐτοῦ τακτοποιημένας καὶ δὲν ἐπιβαρύνῃ ἑαυτὸν ἐκ πολλῶν φροντίδων καὶ ὑποχρεώσεων. Ὁ πολίτης ἔχει ὑπηρετάς πάντας τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, πάντα ἐκ τοῦ δημοσίου μισθοδοτούμενον· καὶ ἕκαστος τούτων ὀφείλει νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ μεριμνᾷ καὶ νὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν προσώπων τῆς κοινωνίας.

Ἡ κοινωνία ἵνα παρέχῃ τὰς δημοσίας θέσεις πρὸς πᾶν χρήσιμον αὐτῇ τῇ προσωπικῇ ἀσφαλείᾳ, φροντίζει νὰ ἔχῃ δημοσίας προσόδους διὰ τελῶν καὶ φόρων.

Αὕτη λοιπὸν ὀφείλει νὰ μεριμνᾷ περὶ τῶν προσόδων ἢ ἐσόδων αὐτῆς, αὕτη νὰ κανονίζῃ ταῦτα, ὡς καλὸς οἰκοδεσπότης, ἀναλόγως τῶν αὐτῆς ἀναγκῶν, οὐδόλως ἀναμιγνυμένων τῶν ὑπηρετῶν εἰς τὰ τοιαῦτα.

Τὸ πολίτευμα ἐκεῖνο, ὅπερ εἶναι συντεταγμένον κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς κοινωνίας, εἶναι τὸ φυσικώτερον, τὸ ἀσφαλέστερον, καὶ τὸ μᾶλλον προσφύεστερον πολίτευμα· τοῦτο εἶναι τὸ Συνταγματικόν, καθ' ὃ οὐδεὶς τῶν ὑπηρετούντων ταύτην ἐπιτρέπεται ν' ἀναμιγνύται εἰς τὰ ἀποβλέποντα τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ εἰς πᾶσαν δαπάνην δημοσίαν (κοινωνικὴν).

Τὸ δὲ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα, κατὰ τὸ ὅποιον ὁ παρὰ τῆς κοινωνίας μισθοδοτούμενος Πρωθυπουργὸς ἀναμιγνύεται καὶ ἐπεμβαίνει εἰς τὰ ἐξόδα καὶ ἐσόδα τῆς κοινωνίας, εἶναι ἀντικοινωνικόν, ἐπιβλαβὲς καὶ καταστρεπτικόν. Παράδειγμα ἔστω τὸ νῦν ἐπικρατοῦν ἐν Ἑλλάδι κοινοβουλευτικὸν λεγόμενον σύστημα, τὸ ἔκτρομα τοῦτο τῆς πολιτείας.

Ὁ βίος τερπνὸς γίνεται, καὶ ἡ γαλήνη τῆς ψυχῆς φαιδρότητα παρέχει, ὅταν ὑπάρχῃ σύμπνοια μετὰ ὁμοφροσύνης εἰς συγγενεῖς καὶ φίλους.

Μακροβιότης

Τὴν 25 Ἰανουαρίου ε. ε. ἀπεβίωσεν ἐν Πατησίοις Ἀθηνῶν γέρον ἀγωνιστὴς τοῦ 1821 φέρων οὐλὰς τραυμάτων σφαιρῶν ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἔχων τὴν ἡλικίαν ἐτῶν 121· γεννηθεὶς τὸ 1766 ἐν Κυθήροις ἐκαλεῖτο Ἀθανάσιος Δημητρόπουλος, περὶ οὗ πρὸ ἐτῶν διέλαθεν ὁ «Φοῖβος». Ἐξ ὃ γέρον οὗτος βίον πενιχρὸν, κακῶς ἐτρέφετο, κακῶς κατῴκει ἐν τινὶ τρύγλῃ σκοτεινῇ, ὑγρᾷ ῥιπαρᾷ, κειμένη ἐντὸς κήπου· μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του ἐργάζετο ὡς κηπουρὸς. Ἐσχάτως δὲ ἐμισθοδότησε τοῦτον ὡς φαλαγγίτην ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κ. Σπ. Καραϊσκάκης· διότι ἐβεβαιώθη ὅτι ἦτο εἰς τῶν πιστῶν στρατιωτῶν τοῦ ἔμφορος ἀρχηγοῦ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος Γ. Καραϊσκάκη, τοῦ πεσόντος ἐξώθεν τῶν Ἀθηνῶν.

Τὴν 15 Ἰανουαρίου ε. ε. ἀπεβίωσεν ἐν Πάρῳ ὁ ἡγούμενος τῆς Μονῆς Λογγοβάρδας Ἱεροθέος Ι. Μποσιώτης, διατρέχων τὸ 102 ἔτος τῆς ἡλικίας, ἐγεννήθη ἐν Τεγέᾳ τῆς Ἀρκαδίας τὸ 1775· πάντοτε ἐργάζετο εἰς γεωργικά. Ἐγνώριζε γράμματα καὶ ἔγραφε καλῶς εἰς καλῶς τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς δυνάμεις, μόνον ἦτο ποδαγωγικός. Κατὰ τὸ 1814 ἐγένετο μοναχὸς καὶ ἀπὸ τοῦ 1815 δὲν ἔφρχε κρέας μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του. Κατὰ τὸ 1825 φυγὼν ἐκ Πελοποννήσου, μετέβη εἰς Πάρον, ἐνθα τυχὼν Μονῆς ἐρήμου κατόκησεν ἐν ταύτῃ καὶ συνέστησε Μονὴν προσκαλέσας ἄλλους μοναχοὺς ἰδίως ἐκ Πελοποννήσου. Τῆς Μονῆς ταύτης ἦτον ἡγούμενος ἔκτοτε μέχρι τέλους τοῦ βίου του. Διὰ τῆς φιλοπονίας καὶ φρονήσεως κατέστησε ταύτην σημαντικὴν, διακρινομένην διὰ τὴν ἀγαθοποιίαν καὶ φιλεργίαν. Ἐν τῇ Μονῇ ἐξ ἀρχῆς κατέστησε τὸν κοινοβιακὸν βίον καθ' ὅλους τοὺς τύπους αὐτοῦ. Οὐδεὶς τῶν μοναχῶν τρώγει κρέας. Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσοδος εἰς τὴν Μονὴν γυναικῶν. Ἡ δὲ καθ' ὅλα ἐγκράτεια ἀποτελεῖ τύπον ὑποδειγματικόν. Ἡ ἀρχία αὐστηρῶς ἀπαγορεύεται ἐνδύματα, ὑποδήματα, καὶ λοιπὰ χρεῖωδη ἐργάζονται ἐν τῇ Μονῇ. Ἄρτον τρώγουσιν ἐκ τριῶν μερῶν κριθῆς καὶ ἐνὸς σίτου.

Μέχρι τελευταίας ἐκπνοῆς εἶχε σώας τὰς φρένας· ἔβλεπε καλῶς ἄνευ ὀμματουαλίων. Τὴν προτεραίαν τοῦ θανάτου ἔγραψεν ἀναφορὰν πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν περὶ τίνος ὑπο-

θέσεως τῆς Μονῆς. Ἀπεβίωσεν ἐκ φυσικοῦ θανάτου προειπὼν τοῦτον καὶ πάντας εὐχρηθεῖς.

Ἡ μήτηρ του ἐν Τεγέᾳ ἔτεκε 12 τέκνα ζήσαντα, ὧν 2 θήλεα. Διεδέχθη τὸν θανόντα ὁ ἀνεψιὸς του Φιλόθεος ἀρχιμανδρίτης Μποσιωῆς κατόχος γραμμάτων καὶ ἄξιος διάδοχος τοῦ Θεοῦ του.

Ὁ Ἕλλην γίγας Κιγκιζόγλου εἶχεν ὕψος ἀναστήματος μέτρων 2,30. Ὁ σκελετὸς τοῦτου διατηρηθήσεται ἐν τῷ ἀνατομικῷ μουσεῖῳ Ἀθηνῶν.

Περὶ φεγγίτου λίθου.

Τὸ πάλαι πρὶν εὐρεθῶσι τὰ ὑάλινα ἐλάσματα, τὰ κοινῶς πάλαι καλούμενα, μετεχειρίζοντο ἐλάσματα ἑκτίνος λίθου καλουμένου φεγγίτου, ἅπερ εἰσὶν διαφανῆ ὡς τὰ τῆς ὕλου. Ὁ λίθος οὗτος ἐκαλεῖτο φεγγίτης. Εἶναι δύο εἰδῶν. Α'. ὁ φυλλοειδὴς φεγγίτης, ὁ τῆς Βενετίας λεγόμενος, ὅστις ἔχει χρῶμα πρασινοειδές, καὶ Β'. ὁ λεπιδοειδὴς φεγγίτης. Ἀμφότεροι εἰσὶ πολὺ μαλακοὶ καὶ εὐάρεστοι τὴν ἀφὴν· ὑπὸ κόνιν ἐντριβόμενος ἐπὶ τοῦ δέρματος καθίστησι τοῦτο ὠραῖον καὶ λεῖον.

Χυμικῶς ἐξεταζόμενος ὁ λίθος οὗτος συνίσταται ἐκ χαλικοῦ ὀξέος καὶ μαγνησίας, εἶναι ἄλλας καλούμενον χυμιτὶ χαλικὴ μαγνησία (silicat um magnesia).

Περὶ σχιστολίθου.

Καλεῖται καὶ ἀρδωσία (ardoise)· εἶναι πέτρα, ἐξ ἧς κατασκευάζουσι τὰς πλάκας τῆς γραφῆς· εὐρίσκεται εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Διοσκουρίδης ὀνομάζει σχιστὸν λίθον ἄλλο εἶδος λίθου, εὐρισκομένου ἐν Ἰβηρίᾳ τῆς Ἰσπανίας,

Ὅταν ἡ κεφαλὴ ταχέως ἀποκοπῇ ἐκ τοῦ σώματος, ἐξακολουθεῖ ἐν αὐτῇ ἡ ζωὴ, ἐὰν μὴ ταχέως χυθῇ τὸ αἷμα. Νεώτερα πειράματα δὲ ἐγγύστεως αἵματος ἐν ταῖς φλεβί τῆς κεφαλῆς ἀποδεικνύουσιν ὅτι τὸ αἷμα τοῦτο ἐπανεφέρει πολλὰ φαινόμενα ζωῆς.

Ἑλάθης τῆς ὑγείας ἐκ τῆς ἐκπομπῆς τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος παρὰ τῶν ἀνθέων.

Τὰ ἀνθὴ ἐκπέμπουσι περισσότερον ὀξυγόνον τὴν ἡμέραν ἢ τ' ἄλλα

μέρη τοῦ φυτοῦ, καὶ ὅσον ὁ ἥλιος παρέχει περισσότερον φῶς καὶ θερμότητα τόσον τ' ἄνθη παρέχουσι περισσότερον ὀξυγόνον, ὅπερ ὠφέλιμον τῇ ὑγιεινότητι. Τὴν νύκτα ὅμως ἐκπέμπουσιν ἀνθρακικὸν ὀξύ ἀναλόγως τῷ σκότει. Παρέχουσι περισσότερον ἀνθρακικὸν ὀξύ οἱ στίμονες ἢ τὰ πέταλα τοῦ ἄνθους.

Τὰ αἰώλα ἄνθη παρέχουσι τὰ ῥηθέντα ὀλιγώτερον τῶν νεαρῶν.

Τὸ δὲ ἀνθρακικὸν ὀξύ εἰσπνεόμενον ὑπὸ μικρὰν ποσότητα ἐπιφέρει σκοτοδίνην, καρδιαχρίαν, βόμβον ὧτων, πίεσιν ἐπὶ τῶν μηνίγων, ὑπνωδίαν κλπ., ὑπὸ μείζονα ποσότητα ἐπιφέρει σύν τούτοις ναυτίαν, ἐμετὸν, ἀναπνοὴν βραδεῖαν, παλμούς, χαλάρωσιν κλπ.

Οἱ ἐν τῷ θαλάμῳ τοῦ ὕπνου διατηροῦντες ἄνθη ὑφίστανται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τὰ ῥηθέντα· ἐπομένως βλάβην εἰς τὴν ὑγίειαν Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς θαλάμους τῆς καθημερινῆς διαμονῆς τ' αὐτὰ συμβαίνουνσιν, ἐὰν μὴ καλῶς ἀνανεοῦται ὁ ἀὴρ καὶ μὴ καλῶς φωτίζεται ὁ θάλαμος. Καὶ οἱ οἰκοῦντες μεταξὺ ἀνθέων τὰ αὐτὰ ὑφίστανται.

Μελλάνη ἀναλλοίωτος ἐξ ἀνιλλίνης.

Λειότριψον ἐν ἀγγεῖῳ ὑελίνῳ 1 δράμιον μαύρης ἀνιλλίνης, ἐνθα προσθες 10 δράμια οἰνοπνεύματος καὶ 1 δρ. (60 σταγόνας) ὕδροχλωρικοῦ ὀξέος (σπίρτου τοῦ ἁλατος) ἀνάμιξον καλῶς πάντα, καὶ προσθες 25 δράμια ὕδατος καθαροῦ, ἐνθα διάλυσον προηγουμένως 1 1)2 δρ. ἀρθρικοῦ κόμεος τετριμμένου καὶ χρω.

Τρόπος τοῦ πλύνειν καὶ καθυρξίζειν τὰ μάλλινα ὑφάσματα.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὰ μάλλινα ὑφάσματα, καὶ μάλιστα αἱ φανελλαι, πλυνόμενα γίνονται στενώτερα (μπένουν). Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς τοιαύτης βλάβης πρέπει τὸ ὑφασμα γὰ πλυθῆ διὰ λησιίδας σαπωνώδους πολὺ θερμῆς. Εἰς δὲ τὴν λησιίδα νὰ προστεθῇ μία μίκα κατὰ λίαν ἀρμονίας ὑγρᾶς ἐντὸς 300 δραμίων λησιίδας, ἢ μία κατὰ λίαν βόρακος. Κατόπιν πρέπει σφικτὰ γὰ στυφθῇ καὶ νὰ στεγνώσῃ ταχέως μεταξὺ δύο ὑφασμάτων πιεζομένων ἐπανειλημένως. Δὲν πρέπει νὰ στεγνώσῃ ὑπὸ τὸν ἥλιον διότι καθίσταται τὸ ὑφασμα τραχύ. Πρέπει νὰ στεγνώσῃ ὑπὸ θεῖμα ἀέρος καὶ ὄχι ὑπὸ τὸν ἥλιον, καὶ ἐὰν ᾖ χειμὼν, ἐντὸς μέρους μετρίως θερμοῦ, καὶ ὄχι πλησίον θερμάστρας.